

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 *

DEVELOPMENT OF A FLIPPED CLASSROOM MODEL TO ENHANCE COMMUNICATION SKILLS IN THE THAI LANGUAGE SUBJECT FOR GRADE 6 ELEMENTARY SCHOOL

อาลิษา วิเศษกาญจน์*, กรวรรณ สืบสม, นพรัตน์ หมิมพัทธ์

Alisa Wisatkarn*, Korawan Suebsom,

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: Alisa95493@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน และเพื่อประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบประเมินทักษะการสื่อสาร แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ผ่านสื่อต่างๆ นอกเวลาเรียน เช่น อินเทอร์เน็ต เอกสารประกอบการเรียน แหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง เป็นต้น ส่วนในห้องเรียนจะเป็นการจัดกิจกรรมอื่นๆ แทน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 2) ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน ($\bar{X}$ = 25.83, S.D = 1.05) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 21.17, S.D = 1.13) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินทักษะ การสื่อสารอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3) มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D = 0.51)



คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้, ห้องเรียนกลับด้าน, การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน, เสริมสร้างทักษะการสื่อสาร

Abstract

The objectives of the research are 1) To study the learning management model for flipped classrooms to enhance skills. Communication of the Thai language learning group 2) To develop a flipped classroom learning management model. To strengthen the communication skills of the Thai language learning group. For 6th grade students 3) To evaluate the effectiveness of the flipped classroom learning management model to enhance communication skills of the Thai language learning group for Grade 6 students. This research is research and development. The target group was 30 Grade 6 students at Ban Khlong Mai Daeng School. Data were collected using a data recording form. student interview form Communication skills assessment Academic achievement test and student satisfaction assessment form. Statistics used in data analysis were mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and t-test dependent samples. The research results found that 1) The flipped classroom learning model to enhance communication skills of Thai language learning subjects for Grade 6 students has promoted learning. There is a learning management model that allows students to study and seek knowledge through various media outside of class time, such as the Internet, learning materials, learning resources in their own community, etc. In the classroom, other activities are organized instead that promote learning. 2) The results of the academic achievement test showed that the mean post-test score ($\bar{X}$ = 25.83, S.D = 1.05) was higher than the pre-test score ($\bar{X}$ = 21.17, S.D = 1.13) and was significantly different at the .05 level. The results of the communication skills assessment were at an excellent level. 3) There was the highest satisfaction with the flipped classroom learning model to enhance communication skills in the Thai language learning group for Grade 6 students ($\bar{X}$ = 4.52, S.D = 0.51).

Keywords: Learning Management Model, Flipped Classroom, Learning Management Using a Flipped Classroom, Strengthen Communication Skills

บทนำ

ปัจจุบันโลกแห่งการศึกษาได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว ภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การจัดการศึกษานอกจากจะต้องให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 แล้วยังต้องเน้นให้นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่ยึดหยุ่น

สร้างสรรค์ และท้าทาย มองเห็นปัญหา เป็นโจทย์ให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ไข ซึ่งทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อผู้เรียนทุกคน ได้แก่ 3R คือ สามารถอ่านออก สามารถเขียนได้ และมีทักษะการคำนวณ และ 8C ซึ่งเป็นทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2559) การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่ คู่ชาติไทยตลอดไป (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557) การประเมินความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ตามแนวทางการประเมินผล นักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยประเมินใน 3 ด้าน คือ 1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) เป็นการวัดความสามารถในการดึงสาระของสิ่งที่ได้อ่าน 2) การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret) เป็นการวัดความเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน ความสามารถในการตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน และ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของ ข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือโลกที่อยู่ 3) การสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate) เป็นการวัดความเข้าใจข้อความที่ได้ อ่านความสามารถ ในการตีความ แปลความสิ่งที่ได้อ่าน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของ ข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตหรือโลกที่อยู่ พร้อมทั้งความสามารถในการประเมินข้อความที่อ่าน และ ความสามารถในการให้ความเห็นหรือโต้แย้งจากมุมมองของตน จากการประเมินการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 2012 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการอ่านของนักเรียนไทยคือ 441 การประเมินการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 2015 คะแนนเฉลี่ย การอ่านของนักเรียนไทย คือ 409 คะแนน การประเมินการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 2018 คะแนน เฉลี่ย การอ่านของนักเรียนไทย คือ 393 คะแนน จะเห็นได้ว่า แนวโน้มคะแนนการอ่านของนักเรียนไทยโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนการรู้เรื่องการอ่านของ PISA 2012 PISA 2015 และ PISA 2018 ลดลง (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561)

ดังนั้น การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ที่ต้องก้าวทันยุคสมัย สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ผกผันอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องพัฒนาผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีหน้าที่ช่วยแนะนำ (Coaching) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง เป็นโรงเรียนขยายโอกาส จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากผลการเรียนในปีการศึกษา 2566 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาพรวมมีผลการเรียนต่ำลง เนื่องจากมีเนื้อหาค่อนข้างยาก การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ครูจะบรรยายเนื้อหาในห้องเรียน แล้วให้ผู้เรียนกลับไปทำการบ้านส่ง ทำให้นักเรียนขาดทักษะการสื่อสารจากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง



3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะ การสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะ การสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลนำมาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลเอกสารสิ่งพิมพ์ แบบสังเคราะห์งานวิจัย (แบบสรุปเอกสาร)มีลักษณะเป็นตาราง ประกอบด้วยประเด็นการวิเคราะห์ในเรื่ององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านและ องค์ประกอบของทักษะการสื่อสาร

2. แบบประเมินคุณภาพของการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบประเมิน คุณภาพด้านเนื้อหาและประเมินคุณภาพด้านสื่อ

3. แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการของนักเรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับขั้นตอนทดสอบแบบเดียว (1:1)

4. แบบประเมินทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นแบบประเมินรูบริก (Scoring Rubric) 4 ระดับ มีจำนวน 5 องค์ประกอบ

5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

6. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการ สื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (ฤทธิ์ไกร ไชยงาม, 2562) โดยกำหนด ความหมายคะแนนของตัวเลือกในแบบประเมินคุณภาพ คือ

ระดับ 5 หมายถึง คุณภาพดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง คุณภาพดี

ระดับ 3 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง คุณภาพพอใช้

ระดับ 1 หมายถึง คุณภาพควรปรับปรุง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้ สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนี ความสอดคล้อง IOC ที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.6 – 1.00 การวิเคราะห์คุณภาพข้อคำถาม โดยหาค่าความยากง่ายของ ข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อสอบโดยคัดเลือกค่าความยากง่ายของข้อสอบ

(p) ที่มีค่าระหว่าง 0.27-0.8 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ที่มีค่า 0.2-0.47 ขึ้นไป ซึ่งออกข้อสอบทั้งหมด 50 ข้อ คัดเลือกเหลือ 30 ข้อ

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะ การสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง จำนวน 20 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะ การสื่อสาร และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยการเปรียบเทียบคะแนนคุณภาพ (Scoring Rubric) 4 ระดับ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติได้แก่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test)

ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน บ้านคลองไม้แดง จำนวน 30 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังนี้ แบบสอบถามความพึงพอใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อคำถาม จำนวน 19 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 องค์ประกอบรูปแบบการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีองค์ประกอบ ดังตาราง



ตารางที่ 1 องค์ประกอบรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

ผู้เสนอ	องค์ประกอบรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน			
สุรศักดิ์ ปาเฮ	1) ชั้นแนะนำการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้	2) ชั้นศึกษาเนื้อหาผ่านสื่อออนไลน์	3) ชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4) ชั้นการประเมินผลหลังเรียน
ปิยะวดี พงษ์สวัสดิ์ และพัลลภ พิริยะสุรวงศ์	1) การกำหนดยุทธวิธีเพิ่มพูนประสบการณ์	2) การสืบค้นเพื่อให้เกิดมโนทัศน์รวบยอด	3) การสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมาย	4) การสาธิตและประยุกต์ใช้
คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	1) ปัจจัยด้านการสื่อสาร	2) ปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรศาสตร์	3) ปัจจัยด้านบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล	

2. ผลการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายละเอียด ดังนี้

2.1. มีกรอบแนวคิดในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2. วัตถุประสงค์ของสื่อ รูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2.1 เสริมสร้างทักษะการสื่อสาร

2.3 เนื้อหาของรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ได้แก่ เรื่อง ฟัง ดู รู้สนทนา. ภาษาสื่อสารชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

2.4 ผลออกแบบรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ขั้นตอนของกระบวนการมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 A : Analysis (วิเคราะห์ผู้เรียน) ศึกษาพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ขั้นที่ 2 L : Learning (จัดการเรียนรู้) การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย ขั้นที่ 3 I : Improve (พัฒนา / ปรับปรุง) นำผลการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุง พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และขั้นที่ 4 S : Success (ความสำเร็จ) นำผลการปรับปรุง พัฒนามาประยุกต์ใช้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จะเห็นว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นรูปแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่คงทน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและช่วยเสริมสร้างทักษะการสื่อสาร

2.5 ผลการออกแบบการวัดผลและประเมินทักษะการสื่อสาร

ผู้วิจัยได้ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลทักษะการสื่อสาร มีตัวชี้วัด 1 ตัวชี้วัด และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยใช้ ALIS Model ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 A : Analysis (วิเคราะห์ผู้เรียน) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ขั้นที่ 2 L : Learning (จัดการเรียนรู้) การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย ขั้นที่ 3 I : Improve (พัฒนา / ปรับปรุง) นำผลการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุง พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และขั้นที่ 4 S : Success (ความสำเร็จ) นำผลการปรับปรุง พัฒนามาประยุกต์ใช้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

3. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.1. ผลการสร้างต้นแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ต้นแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นการให้นักเรียนศึกษาข้อมูลที่สนใจมาที่บ้านแล้วมาทำกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะการสื่อสารให้กับผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าและสังเคราะห์จากเอกสารแล้วนำมาสร้างต้นแบบ

4. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. ผลการประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย

5.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) จากการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีกิจกรรมที่น่าสนใจ สร้างการเรียนรู้ใหม่ให้กับผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความคิดเห็น ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียนมากขึ้น รู้สึกสนุกสนานกับการเรียน เมื่อได้ปฏิบัติกิจกรรม มีเนื้อหาเนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่เหมาะสมน่าศึกษาและจำเป็นต้องเรียน เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดในแต่ละครั้งทำให้เกิดทักษะการสื่อสาร

5.2 ผลการปรับปรุงข้อบกพร่องด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และด้านเนื้อหาไปทดลองในขั้นตอนการประเมินประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) พบว่าผู้เรียนต้องการให้มีข้อมูลหลากหลายที่จะนำมาใช้ในการนำมาจัดการเรียนรู้ จึงควรเพิ่มเติมตัวอย่างให้มีเพิ่มขึ้น และเนื้อหาบางเรื่องมีความยากเกินไป ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจ ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมและยกตัวอย่างสิ่งที่อยู่รอบตัวของนักเรียน



5.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านพยุยาศี จำนวน 9 คน ที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน คละกัน พบว่า นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 22.33 และนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ 24.00 มีผลการประเมินการประเมินทักษะการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

5.4 ผลการปรับปรุงข้อบกพร่องด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และด้านเนื้อหา เพื่อนำไปทดลองในขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) พบว่า กิจกรรมบางขั้นตอนยังไม่น่าสนใจ ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น และเนื้อหาบางหน่วยยังเข้าใจได้ยาก ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมและยกตัวอย่างสิ่งที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน

5.5 ผลการประเมินประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับกลุ่มตัวอย่างกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง จำนวน 30 คน ที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน คละกัน พบว่า แบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 21.60 และนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ 25.20

5.6 ผลการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องจากนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย พบว่าแบบทดสอบควรระบุรายละเอียดของข้อสอบให้ชัดเจน ปรับปรุงแบบทดสอบให้มีความละเอียดมากขึ้น และควรเพิ่มเติมการเรียนรู้ให้มีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน สร้างการเรียนรู้ใหม่ให้เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

ระยะที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ศึกษา และพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำมาใช้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองไม้แดง จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง นำคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนมาเปรียบเทียบโดยใช้สูตร $t\text{-test dependent}$ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน (25.83) สูงกว่าก่อนเรียน (21.17) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลการประเมินทักษะการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย หลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินทักษะการสื่อสาร อยู่ในระดับดีเยี่ยม

ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.55$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้ศึกษา สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 A : Analysis (วิเคราะห์ผู้เรียน) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ขั้นที่ 2 L : Learning (จัดการเรียนรู้) การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย ขั้นที่ 3 I : Improve (พัฒนา / ปรับปรุง) นำผลการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุง พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และขั้นที่ 4 S : Success (ความสำเร็จ) นำผลการปรับปรุง พัฒนามาประยุกต์ใช้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับสุรศักดิ์ ปาเฮ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้ 2) ขั้นศึกษาเนื้อหาผ่านสื่อออนไลน์ 3) ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และ 4) ขั้นการประเมินผลหลังเรียน (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2556) และสอดคล้องกับปิยะวดี พงษ์สวัสดิ์ และพัลลภ พิริยะสุรวงศ์ ประกอบด้วย 1) การกำหนดยุทธวิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ 2) การสืบค้นเพื่อให้เกิดมโนทัศน์รวบยอด 3) การสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายและ 4) การสาธิตและประยุกต์ใช้

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นำมาหาประสิทธิภาพตามกระบวนการผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 25.83 และผลการทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 21.17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการประเมินทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับดีเยี่ยม เนื่องจากผู้วิจัยสร้าง



รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นโดยผ่านการปรับปรุง แก้ไข ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหา สื่อ และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงส่งผลให้ผลการทดสอบการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น (ปิยะวดี พงษ์สวัสดิ์ และพัลลภ พิริยะสุรวงศ์, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชญา บุตรยะถาวร และคณะ ที่สรุปว่าผลการสอนของวิธีการสอนแบบ ห้องเรียนกลับด้านด้วยการเรียนออนไลน์และวิธีการสอนแบบสืบเสาะ เรื่องระบบไหลเวียนเลือดที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างวิธีการ สอนแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยการเรียนออนไลน์ และวิธีการสอนแบบสืบเสาะ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของวิธีการสอนแบบ ห้องเรียนกลับด้านด้วยการเรียนออนไลน์มีค่า ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ส่วนการสอนแบบสืบเสาะมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยการเรียนออนไลน์สูงกว่าวิธีการสอนแบบ สืบเสาะอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับ ด้านด้วย การเรียนออนไลน์และวิธีการสอนแบบสืบเสาะอยู่ในระดับดีมาก (พัชญา บุตรยะถาวร และคณะ, 2559)

ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีประสิทธิภาพ เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการ สื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินความพึง พพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.521$) เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สร้างความ กระตือรือร้น กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ คุณทา และจิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการโค้ชเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการสร้างเว็บไซต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เรียกว่า กิจกรรมการเรียนรู้ PICPE ประกอบด้วย 5 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 3) ขั้นสร้างความกระจ่าง 4) ขั้นปฏิบัติ 5) ขั้นประเมินผลการเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.77/80.94 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผลการศึกษาประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมี ความสามารถในการสร้างเว็บไซต์ หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด (เสาวนีย์ คุณทา และจิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง, 2562)

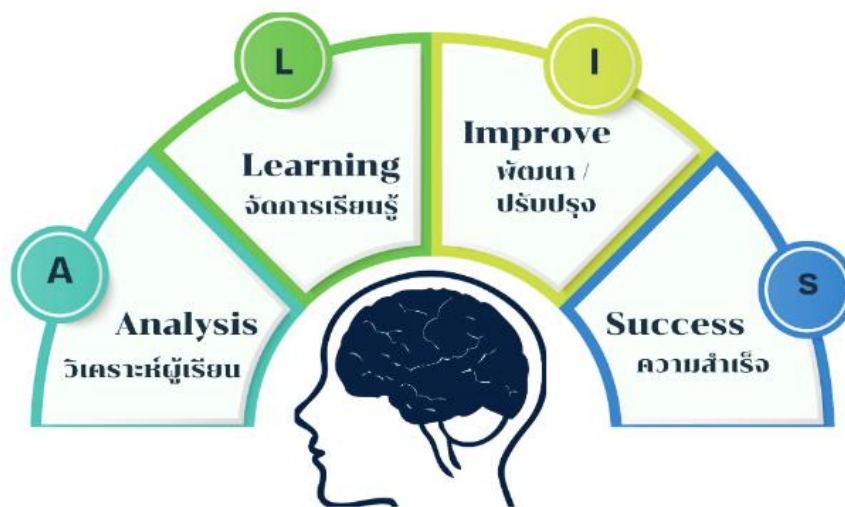
ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีประสิทธิผล เนื่องจากการจัดการ

เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้น เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏเป็นองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย โดยดำเนินการจาก $A \rightarrow L \rightarrow I \rightarrow S$ ดังภาพที่ 1

การพัฒนากิจกรรมสื่อสารโดยใช้ ALIS MODEL



ภาพที่ 1 ALIS Model

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 A : Analysis (วิเคราะห์ผู้เรียน) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ขั้นที่ 2 L : Learning (จัดการเรียนรู้) การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย ขั้นที่ 3 I : Improve (พัฒนา / ปรับปรุง) นำผลการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และขั้นที่ 4 S : Success (ความสำเร็จ) นำผลการปรับปรุง พัฒนามาประยุกต์ใช้กับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ผู้เรียน (A : Analysis) ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้ (L : Learning) ขั้นที่



3 พัฒนา / ปรับปรุง (I : Improve) ขั้นที่ 4 ความสำเร็จ (S : Success) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 25.83 และผลการทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 21.17 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการประเมินทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับดีเยี่ยม รวมทั้งความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.521$) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย รูปแบบการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าด้วยตัวเอง แล้วนำผลการเรียนรู้นี้มาทำกิจกรรมในห้องเรียนโดยใช้ ALIS Model ผู้สอนสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาที่สอนเพื่อนำไปใช้หรือพัฒนางานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้กับชั้นอื่นๆ หรือเนื้อหาอื่นๆ ได้ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการสอนแบบปกติกับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำผลการสอนทั้งสองวิธีมาเปรียบเทียบหาความต่าง ผู้วิจัยลองปรับเปลี่ยนเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่หลากหลาย ผู้วิจัยลองปรับเปลี่ยนเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้สามารถนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ปิยะวดี พงษ์สวัสดิ์ และพัลลภ พิริยะสุรวงศ์. (2558). ห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 6(2), 228-233.
- พัชญา บุตรยะถาวร และคณะ. (2559). ผลการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยการเรียนออนไลน์กับวิธีการสอนแบบสืบเสาะ เรื่อง ระบบไหลเวียนเลือด. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 10(2), 84-90.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2559). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤทธิไกร ไชยงาม. (2562). มาตรวัดเจตคติแบบลิเคิร์ท (Likert rating scales). เรียกใช้เมื่อ 20 ธันวาคม 2567 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/659229>

- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). การแก้ปัญหาแบบร่วมมือ (Collaborative Problem Solving) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร. เรียกใช้เมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/pisa2015-cps-summary/>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). คู่มือหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). ห้องเรียนกลับทาง: ห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21. เอกสารประกอบการนำเสนอในการประชุมผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาแพร่เขต 2, แพร่. เรียกใช้เมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <http://phd.mbuisc.ac.th/academic/flipped%20classroom2.pdf>
- เสาวนีย์ คุณทา และจิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับการโค้ชเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างเว็บไซต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 11(1), 366-381.